

NURKKAkunta

Härmälän, Rantaperkiön ja Sarankulman kaupunginosien kotiseutujulkaisu 4/2013

Kuuselan
seniorikeskus s. 5   Kyläjuhla s.7

Tulosen
muistemat s. 8

Kevätkävely s. 9

Koululaisten
kirjoituksia s. 10

HÄRMÄLÄ-SEURA ry.

Puheenjohtaja:
Aira Ikonen
Puh. 044 285 0708

Varapuheenjohtaja:
Veli-Pekka Eloranta
Puh. 044 557 0591

Rahastonhoitaja:
Antti Sato
Puh. 040 501 2322

Sihteeri:
Sirkka-Liisa Siuro
Puh. 050 351 8260

Johtokunta 2013

Jäsenet:

Kyllikki Nikkanen
Puh. 040 503 3823

Timo Aho
Puh. 040 826 9115

Niilo Paldanius
Puh. 050 530 1646

Juhani Skogberg

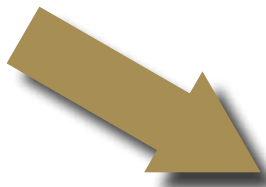
Varajäsenet:

Erkki Nikkanen

Jari-Pekka Heimolinna
Puh. 040 555 0211

Toiminnantarkastaja:
Risto Holopainen
Markku Hellman

Varatilintarkastaja:
Liisa Lehtola

LIITY HÄRMÄLÄ-SEURAN JÄSENEKSI!

Jäsenmaksun hinnat:
Henkilöjäsen 10 €/vuosi
Yhteisöjäsen 30 €/vuosi
Ainaijäsen 60 €

Tilinumero: Nordea 215418-3988

Maksun jälkeen ilmoitus osoitteeseen:

webmaster@harmala-seura.net

Ilmoita sähköpostissa nimi, osoite,
puhelinnumero ja sähköpostiosoite.

Nurkkakunta-lehti on Härmälä-Seura ry:n toimittama kotiseutujulkaisu. Se ilmestyy neljä kertaa vuodessa Rantaperkiön, Härmälän ja Sarankulman kaupunginosien alueilla.

Levikki 3700 kpl.

HÄRMÄLÄ-SEURAN
PUHEENJOHTAJA
Aira Ikonen

NURKKAKUNTA-LEHDEN
PÄÄTOIMITTAJA
Jari-Pekka Heimolinna

TOIMITUSRYHMÄ
Aira Ikonen

ULKOASU JA TAITTO
Jari-Pekka Heimolinna

WEBMASTER
Veli-Pekka Eloranta

ILMOITUSHINNAT

1/1-sivu 460 €
1/2-sivu 250 €
1/4-sivu 150 €
1/8-sivu 90 €

PAINOPAikka
Nekapaino Oy Pirkkala

Ilmoitusmateriaalit:
nurkkakuntalehti@gmail.com

WWW.HARMALA-SEURA.NET

Puheenjohtajalta

Muutosvastarintaa...

...aiheuttaneet liikenteelliset muutokset Nuolialantiellä hiertävät edelleen vaikka tietyt ovat pääväylällä jo lähes valmiina.

Vuosia sitten pidettiin puhetta yllä siitä, että Nuolialantieltä pitää saada läpikulkuliikenne siirrettyä muualle, autojen nopeuksia laskettua liikenneturvallisuuden nimissä, ja muutenkin alue rauhoitettua meteliltä ja hurjastelulta.

Nyt olemme saaneet hidastuksia ja uudistuksia!

Työt aloitettiin siitä, että harvennettiin pysäkkien välit pidemmiksi, lisättiin liikenteenjakajia ja korokkeita, maisemoitiin jne. Oma kotipysäkkini siirrettiin rivakasti pois totutulta paikaltaan ja olen nyt ns. "kahden pysäkin loukussa". Kun kuljen kaupunkiin tyhjin käsin, menen loivaa ylämäkeä keskustaan menevälle pysäkillle. Ja kun vien jätetpaperia koulun keräys-

astiaan, menen alamäkeen Pirkkalaan päin. Vanha kotipysäkki oli niin mukavasti nurkalla, että oli helppo ottaa muutama juoksuaskel kun näki bussin tulevan. Nyt ei "viitsi" juosta ylä- eikä alamäkeä. Muutosvastarintaa!

Olipahan nyt kunnolla aikaa miettiä matkalla "uudelle" pysäkillle, seurata työn edistymistä ja etsiä vastauksia kysymyksiin. Miksi vanhat pysäkit poistettiin ennen kuin uudet saatiin paikoilleen? Miksi kaupunkiin menevät ja kaupungista tulevat pysäkit pitää olla samalla kohdalla tietä? Miksi monta kuukautta pysäkki näytti olevan työn alla, vaikka näytti jo käytökelpoiselta, ja matkustajat jätettiin rakennustyömaan saviliejuun ja työkonoiden sekaan? Vanha pysäkki olisi voinut olla vielä käytössä työn ajan. Ja miksi pysäkiltä ei pääse molempiin suuntiin kotiaan kohti? Kun nyt tulen kotiin, pitää lähteäkin pois päin!

Ja miksi maisemoinnin jälkeen, kun kaiken pitäisi olla kunnossa, vielä joku ajelee nurmikkoon painaumat?

Mutta olemmehan saaneet nyt liikenteen hidastumaan, kun bussi on pysäkillä pikkuautojono perässään. Saamme liikuntaa kun bussipysäkit ovat tarpeeksi kaukana toisistaan ja pysäkkimatkat ovat kait nyt suhteellisen tasaisin välein, eikä kait aina kaikki voi olla juuri minun kohdallani.

Ja oma kotipaikka on kuitenkin aina paras, muutoksista huolimatta, tai juuri niiden vuoksi. Voi seurata muuttuvaa uudistuvaa ympäristöään ja nauttia ennen ja nyt -maisemista. Olen siksi ikuistanut oman vuosikymmeniä palvelleen kotipysäkkini myös valokuvaan.

Nautitaan tulevasta talvesta!

Aira Ikonen

Härmälä-Seura ry:n toimintasuunnitelma vuodelle 2014

Yleistä

Härmälä-Seura ry on kotiseutuyhdistys, jonka tarkoituksena on työskennellä toimialueensa sivistyksellisten ja taloudellisten olojen kehittämiseksi sekä viihtyisyyden lisäämiseksi alueellisen omaleimaisuuden ja paikallisten erityispiirteiden pohjalta lähtien. Lisäksi seuran tarkoituksena on olla toimialueensa asukkaiden ja eri yhteisöjen yhdyssiteenä sekä syventää asukkaiden kotiseututuntemusta ja paikallishenkeä sekä pyrkiä kaikin tavoin lisäämään heidän kiintymystään kotiseutuunsa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi seura pyrkii aloittein ja esityksin vaikuttamaan niihin päätöksiin, jotka koskevat alueen suunnittelua ja kehittämistä. Erityisesti huomiota kiinnitetään alueen liikennejärjestelyihin ja liikenteen turvallisuuteen, koulukysymyksiin sekä kaavoitus- ja ympäristöratkaisuihin.

Seura järjestää vuosittain alueella opastetun kevätkävelyn, peräkonttikirppiksen, Härmälä-päivän ja retken jollekin toiselle paikkakunnalle. Nämä tapahtumat pyritään mahdollisuuksien mukaan järjestämään yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Seura osallistuu myös muiden yhteisöjen järjestämiin tilaisuuksiin, mm. turvallisuus-päivään.

Seura myöntää stipendejä Hatanpään koulun ja lukion sekä Härmälän koulun oppilaille kunkin koulun opettajakunnan esityksen mukaisesti.

Seura tekee yhteistyötä Härmälän Pelimannien, Härmälän Omakotiyhdistyksen sekä alueella toimivien muiden järjestöjen ja yhteisöjen, seurakunnan kuin myös Tampereen kaupungin Kulttuuripalvelujen, Tampere-Seuran, Tampereen Etelä-Alvarin ja Suomen Kotiseutuliiton kanssa.

Toimikunnat

Monen vuoden tauon jälkeen perustetaan seuran historiatoimikunta uudelleen.

Tiedotus

Seuran järjestämistä kokouksista ja tapahtumista tiedotetaan jäsenkirjeissä, erilaisissa tiedotteissa, alueella jaettavissa paikallislehdissä sekä seuran omassa Nurkkakunta-lehdessä. Lisäksi tiedotukset ovat haettavissa seuran kotisivuilta osoitteesta: www.harmala-seura.net. Nurkkakunta-lehteä julkaistaan neljä kertaa vuodessa, kaksi isompaa ja kaksi pienempää lehteä. Lehdissä pyritään käsittelemään alueen asukkaita kiinnostavia aiheita. Kaksi isoa lehteä jaetaan Härmälän ja Rantaperkiön alueille ja kaksi pienempää lehteä lähetetään seuran jäsenille.

Varainhankinta

Jäsenmaksutulojen lisäksi seura anoo aiempaan tapaan avustusta Tampereen kaupungin Harastamisen ja omaehtoisen hyvinvoinnin edistämisen palveluilta.

Kokoukset

Sääntömääräisiä kokouksia pidetään kaksi eli kevät- ja syyskokous. Kokousten yhteyteen pyritään järjestämään ajankohtaisia esitelmätilaisuuksia.

Johtokunta pyrkii kokoontumaan kuukausittain lukuun ottamatta paria kesäkuukautta sekä joulukuuta.

Härmälä-Seura ry

Uusia toimintoja ja ryhmiä Kuuselan Seniorikeskuksessa

Kuuselan Seniorikeskus tarjoaa monenlaisia palveluja niin ikäihmisille kuin nuoremmillekin tamperelaisille. Viikoittain järjestettäviin tilaisuuksiin kuten konsertteihin, yhteislaulutilaisuuksiin, nojatuolivierastuokioihin ja kuntoiluryhmiin ovat kaikki tervetulleita.

Lähialueen ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi Kuuselassa toimii Seniorien hyvinvointineuvola, johon voi tulla joko ajanvarauksella tai poiketa keskustelemaan asioista sosiaaliohjaajan, sairaanhoitajan tai fysioterapeutin kanssa. Seniorineuvola on avoinna tiistaisin klo 9–12. Neuvonta- ja palvelunohjauspalvelujen tarkoituksena on tarjota ikäihmisille, heidän omaisilleen ja läheisilleen helposti saatavaa, moniammatillista ja selkeäkielistä ohjausta sekä neuvontaa.

Neuvontapalvelut sisältävät tiedotusta ikääntyneiden hyvinvoinnista, terveydestä, palveluista ja sosiaaliturvasta ja niiden avulla pyritään tukemaan ikäihmisten omia voimavaroja sekä selviytymistä arjessa. Neuvontapalveluilla tuetaan myös ikääntyneiden omaehtoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja itsehoitoa. Liikunta, terveellinen ravitsemus, turvallinen lääkehoito, muistiin liittyvät asiat, osallistumismahdollisuudet harastus-, virkistys- ja kulttuuritoimintaan ovat esimerkkejä neuvonnan ja ohjauksen sisällöstä. Sairaanhoitajan vastaanotolla on mahdollista myös esimerkiksi verenpaineen mittaus ja tarvittaessa pidempi aikaiset seurantaikäynnit, verensokerin mittaus, ompeleiden poisto pieniltä haavoilta sekä korvienhuuhtelu.

Seniorineuvolan ohessa Kuuselan puutarhassa on hyvinvointipiste, joka sisältää tietoutta ja esitteitä terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä asioista, kuten ravitsemuksesta, liikunnasta ym.

Hyvinvointipisteessä voi mitata myös verenpaineensa.

Kesästä lähtien Kuuselan puutarhan olohuoneessa on järjestetty Nojatuolivierastuokioita. Nojatuolivieraat ovat olleet eri alojen edustajia, jotka ovat tuoneet mukanaan runoutta, keskusteluja yhteiskunnallisista asioista sekä jokaisen elämästä eri puolineen. Tärkeänä keskusteluissa ja tilanteissa on ollut kohtaaminen hetkessä tasavertaisesti. Yhtenä teemana, yleisön toiveesta, on ollut luentosarja lähialueen historiasta Härmälän alueen asiantuntijoiden avustuksella. Mikäli sinulla on mielessä jokin mielenkiintoinen aihe tai henkilö, jonka voisimme kutsua nojatuolivieraaksi, niin ota yhteyttä Kuuselan sosiaaliohjaajaan saara.ahlroth@tvp.fi tai puh. 050 352 9839.

Marraskuussa alkoivat kuntoa kävelemällä ryhmät. Näitä yhteisöllisiä kävelyryhmiä, joihin kaikki alueen asukkaat ovat tervetulleita osallistumaan, on kaksi. Lyhintä lenkkiä kävelevät voivat osallistua kävelyn apuvälineen tai avustajan kanssa. Tässä ryhmässä on mukana myös Kuuselan asukkaita

ja avustajina toimivat omaiset, vapaaehtoiset sekä Kuuselan henkilökunta. Ryhmä ulkoilee keskiviikkoisin klo 13. Toinen ryhmä koostuu hyväkuntoisista, jotka voivat ylläpitää kuntoaan kävelemällä pitkiäkin lenkkejä. Tämä ryhmä lähtee lenkille keskiviikkoisin klo 14.30. Tavoitteena on saada ryhmä kokoontumaan itseohjautuvasti. Molemmat ryhmät kokoontuvat Kuuselan puutarhassa ennen lenkille lähtöä. Mikäli kiinnostuit osallistumaan tai haluat lähteä vapaaehtoiseksi avustajaksi, ota yhteyttä Kuuselan fysioterapeuttiin marianne.lepisto@tvp.fi tai puh. 050 917 2706.

Kuuselan suosittu kuntopiiri aloittaa vuoden alusta kokoontumisen kaksi kertaa viikossa, tiistaisin klo 13, sekä torstaisin klo 10. Kuntopiiriin ovat tervetulleet kaikki omatoimisesti liikkuvat, myös tästä lisätietoja antaa Kuuselan fysioterapeutti.

Kuuselan tapahtumista ja ohjelmista voit lukea lisää mm. Pirkanmaan Senioripalveluiden nettisivuilta www.pirkanmaansenioripalvelut.fi. Tervetuloa mukaan toimintaamme!

Ennen muinoin...

Ilmoitus Kansan Lehdessä 28.9.1934.

Urheilukenttää alettiin rakentaa vuonna 1912 Rantaperkiön Iskun toimesta. Hevospelillä tasoitettiin maata, että saatiin yleisurheilutoiminta käyntiin.

Etelä-Tampereen kyläjuhlia vietettiin elokuussa kaatosateen kastelemalla kentällä

Teksti: Juhani Skogberg

Kuvat: Juhani Skogberg ja Merja Myllyharju

Elokuun puolessa välissä vietettiin eri yhdistysten yhteisiä Alvarin Etelä-Tampereen kyläjuhlia Rantaperkiön kentällä. Pääjärjestelyistä vastasi Härmälän omakotiyhdistys, jonka kahdeksan- kymmenvuotisjuhlaa vietettiin samassa yhteydessä.

Kaupungin terveiset kyläjuhlaan toi apulaispormestari Leena Kostiainen ja Etelä-Alvarin puolesta puhui Alvarin puhenjohtaja Juhani Skogberg.

Kyläjuhlat alkoivat torvimusiikin merkeissä, kun Tampereen VPK:n orkesteri soitti väen tervetulleeksi tilaisuuteen.

Juhlassa esiintyi Hatanpään koulun puhallinorkesterin lisäksi useampikin alueen nouseva tähti ja illan Special Guest Star oli Aron, joka lauloi ansiokkaasti Elviksen musiikkia.

Kesken hänen esitystään saimme taivaalta vieraita, kun Tampereen Laskuvarjokerhon kolme huimapäätä suorittivat laskuvarjohypyn juhlakentän keskelle. Laskuvarjokerho "asuu" Härmälän vanhalla lentoasemalla, jossa seura järjestää uusien hyppääjien kurseja ja muuta toimintaansa.

Lasten musiikista vastasi härmäläläinen Miiru Milisenti ja Kompikoirat.

VAIHTELEVA TYÖMATKA HÄRMÄLÄ-VUORES-VUORI

Vuonna 1941 menin työhön Valtion Lentokonetehdalle Vuores-vuoreen. Sinne kaivetuista kalliotunneleista oli neljä Lentokonetehdasta käytössä. Numero yhdessä oli enimmäkseen revolverisorveja. Siellä aloin urani revolverisorvaajaoppilana.

Työmatka kuljettiin aluksi tehtaan onnikalla, joka keräsi aamuisin ”vuoreslaiset” Härmälästä. Matka päättyi Vuoreksen vartiokopille, piikkilanka-aidan eteen, ja siellä tarkastettiin tehtaan passi. Matkaa jatkettiin jalkaisin ylös vuoreen.

Matkan hankala paikka oli Rukkamäen tasoristeys, jossa monet autot ovat muuttuneet rusinan näköisiksi ja monet ihmishenget on menetetty. Junan keulassa oli kolme lyhtyä eli valonheittäjää, mutta sota-ajasta johtuen ne oli maalattu mustiksi. Vain kapea rako oli jätetty valoa varten. Lunta oli paljon, joten juna, joka tuli Kuljusta päin ”vapaalla”, kulki melkein äänettömästi. Auton lasit jäätyivät lämmityslaitteen puuttumisen johdosta. Vain yksi putki johti koneen päältä lämmintä ilmaa tuulilasiin. Näin ollen kuljettaja tiirasi maailmaa avaimenreiän kokoisesta raosta. Tuntui, että elämä oli arpapeliä, kun noustiin Rukkamäen risteykseen.

Kerran, kun oltiin juuri tulossa risteykseen, eräs hermostunut naisihminen huusi: ”Juna tulee!” Auton etupäässä matkustaja tempasi etuoven auki niin rajusti, että oven lasit menivät pirstaleiksi. Samalla hetkellä potkaisi eräs peräpäähän matkustaja takaoven akkun ulos. Ovessa kun ei ollut sisäpuolella kahvaa. Hän syöksyi vyötäröä myöten reikään ja totesi: ”Ei täällä mitään junaa tuu”. Toiset kiroivat: ”Mitä helvettiä sää kohellat? Mikses sää avannu ovee ulkopuolelta?” Ja mies: ”Em mää huomannu.” Väärän hälytyksen antanut nainen oli tulla

pahoinpidellyksi, niin hermona oli porukka.

Totisempi tilanne syntyi myöhemmin. Silloin matkaa tehtiin pahvikopissa kuorma-auton lavalla. Tehtaan onnikat oli viety armeijalle ambulansseiksi. Oltiin tulossa Vuoreksesta. Muutamit miehet eivät tulleet pimeään koppiin, vaan vetivät karvalakit korville ja menivät auton hytin ja

”
Matkan hankala paikka oli Rukkamäen tasoristeys, jossa monet autot ovat muuttuneet rusinan näköisiksi ja monet ihmishenget on menetetty.

kopin väliseen tilaan seisomaan. He totesivat: ”Ennen vähän paleleekin kuin menee tommoseen koppiin. Viädään kuin teuraita”. Tultiin siis Rukkamäestä ylikäytävälle, kun välikön ukot karjaisivat: ”Juna tulee!” He hyppivät tien kahden puolen kinokseen. Kuljettaja survaisi kaasun pohjaan ja Ford ”loikkasi” yli radan. Kopin ovella matkustaja aikoi hypätä, mutta tempasikin päänsä sisään viime hetkellä, kun juna

pyyhkäisi melkein hänen nenäänsä. Jotkin junan ulokkeet raapaisivat perälautaa. Mutta kenenkään aika ei ollut vielä tullut, koska kaikki pelastuivat. Kiitos kuljettajan, joka teki ainoan oikean ratkaisun. Jarruttamalla olisi päästy junan eteen. Kalpeita naamoja oli ainakin niillä, jotka radan takaa kömpivät autoon takaisin. He parhaiten näkivät, kuinka läheltä se liippasi.

Seuraava vaihe oli, kun jäätiin ilman autoja. Rintama nieli kalustoa, jos miehiäkin. Aamuisin käveltiin Rukkamäen seisakkeelle, josta matkustettiin junalla Multisiltaan ja sieltä marssittiin vuoreen. Erikoisen hankala matka oli iltavuorosta päästessä. Työstä päästiin klo 23.00, mutta juna lähti Sääksjärven asemalta klo 24.00. Me nuoremmat juoksimme Sääksjärven asemalle, jossa juna seisoi ja ehdimme huilata tyhjillä penkeillä ennen lähtöä. Kaupunkiin matkaajat nukkuvat heti ja koisivat Tampereen asemalle asti. Muutamilla vanhoilla ukoilla oli kiire Multisiltaan pelaamaan korttia!

Rukkamäen seisakkeelta härmäläiset marssivat kohti kotia. Pieni oikopolku johti Rukkamäentieltä Lepolantien päähän. Oikopolku oli katkaistu piikkilangoon. Polun vieressä oli iso taulu, jossa luki: Lentokentän poikki kulku kielletty ampumisen uhalla. Jostain kannoimme lankunpätkän, jolla painoimme piikkilangat maahan ja siitä marssimme yli ”kuin pienen talon porsaat”. Kerran kuului yön pimeydestä: ”Siitä ei kuljeta tai mää ampuun!” Nariseva ääni tunnistettiin vartija Malmin omaksi. Ensimmäisenä taivaltaanut Iso-Suni (Erland) manasi: ”Ampuu perkele. Mitä sää Malmin äijä teetäisiä käyttää? Me jaakaan desantteja ja käpykaartilaisia!” Ei piru ampunut ja kun tultiin Lepolantielle, uskalsi jo ujompikin laukoa: ”Koirat haukkuu, mutta karavaani kulkee.”

Muistan erään lauontain, kun kylälästyneenä talsimme kotiin. Tultiin Lepolantietä Nuolialantielle. Ne olivat paremmin aurattuja väyliä. Taas oli mennyt myöhään. Kello oli varmaan jo yli yhdeksän illalla, koska Helanderin saunassa olivat akkunat auki ja viimeiset löylyt höyräisivät ulkoilmaan. Saunottaja ilmeisesti siivosi saunaa. >

Joku myöhäinen naisenpuoli oli vielä lauteilla juuri akkunan kohdalla. Sanoin kaverille: "Kato, kun muhkee pehva!" Palkeen Mikko sieppasi kinoksesta ison lumoköntin ja paiskasi sen akkunasta sisään. Voi mikä kiljunta syntyi saunassa! Ja meidän väsymyksemme oli kuin pyyhkäisty pois. Pitkästä aikaa nauroimme, kuin kakarat. Kyllä lumi virkistää kummasti!

Nämä muistelmat koskevat tietysti talvikautta, sillä kohta kun kelit sallivat, survottiin Vuores-vuoreen polkupyörällä. Ne joilla pyörä oli. Minulla oli ja sitä varten lupa eli väliaikainen todistus.

Väliaikainen todistus.

Tampereen Teollisuuspiirin Esikunnan ja Valtion Lentokonetehtaan keskeisen sopimuksen perusteella oikeutetaan MATTI TULONEN toistaiseksi pitämään hallussaan omistamansa polkupyörä.

Tampereella, heinäkuun 27 p:nä 1941

VALTION LENTOKONETEHDAS

Reino Rissanen

A. Airola

Kevätkävely vanhan Valmetin alueella

Teksti: Aira Ikonen
Kuvat: Antero Tenhunen

Härmälä-Seuran perinteinen kevätkävely saavutti jälleen suuren suosion kiinnostavuudellaan.

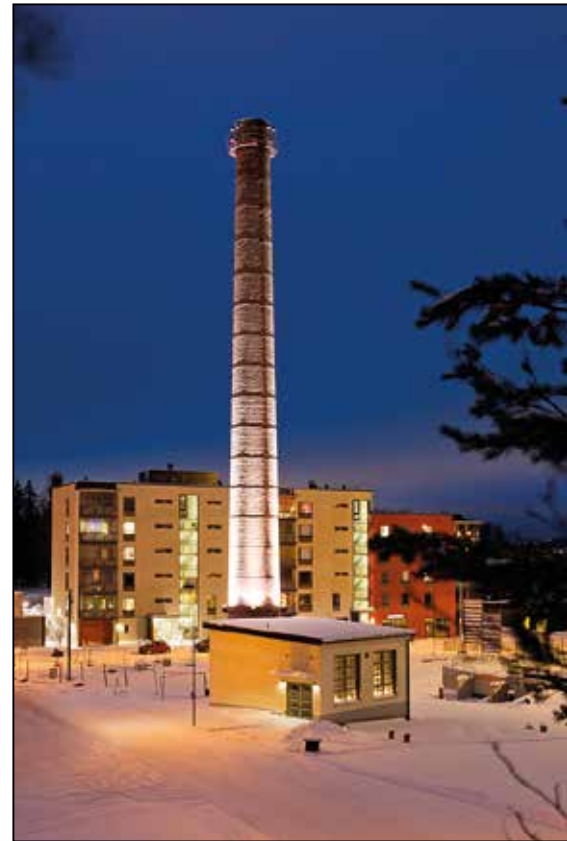
Valitsimme kohteeksi vanhan Valmetin tehdasalueen ja saimme innostavan esittelijän aluekierrokselle yhteistyökumppaniltamme Skanskalta.

Kierros oli erittäin mielenkiintoinen, josta oli osoituksena se, että osallistujia oli mukana noin 60 henkeä ja kierrokselle varattu aika ylittyi reilusti, kun vielä kierroksen päätteeksi halusimme kuulla tulevasta Härmälänojan kunnostustöistä ja maisemoinnista.

Valmetin toiminnan vuosista oli monella mukanaolijalla värikkäitä muistoja ja oli mukana henkilöitä, jotka olivat olleet itse töissä Valmetilla, tai joiden vanhemmat tai tutut olivat olleet tehtaalla töissä.

Kävelyn aikana kiersimme kaikki mahdolliset tehdasrakennukset, verstaat ja toimistorakennukset, isot ja pienet, ja kuulumme tulevasta suunnitelmista ja rakennusten uusio-ikäytöstä.

Olimme yleisesti hyvillämme myös

siitä, että Valmetin alueen vanhoista rakennuksista "kuoritaan" esille vanha ilme ja näin saadaan historia ja rakennusten alkuperäinen kauneus kaikkien ihailtavaksi.

Kävelyn aikana tuli nähtyä pääkonttorin ympäristön puutarha, josta on tulossa kaunis keidas, kunhan alueen rakennusvaiheet ja entisöinti on saatu hyvään vauhtiin ja valmiiksi.

Alue oli jäänyt monelle mukanaolijalle aikanaan salaperäisyyden verhoon, koska porttivahdit vartioivat kulkijoita tehtaalle ja sieltä pois. Samoin tehtaansaareen uimaan meno oli jännittävää, kun portinvartija nopeasti ohitettiin Pyhäjärven rantatietä pitkin.

Ja itse lapsena olin katselemassa Nuolialantien varressa "neljäväkeä", joka autoilla ja polkupyörillä muodostivat loputtoman jonon tehtaalta pa-laavista työntekijöistä.

Kiinnostavia kohteita alueellamme riittää!

Lisää kotiseutuaiheisia kirjoituksia

Nurkkakunta-lehdessä 4/2012 kerrottiin kotiseutuaiheisesta kirjoituskilpailusta, jonka Härmälä-seura järjesti Hatanpään yläasteen 9. luokan oppilaille kevätluokaudella 2012. Lehdessä julkaistiin 4 kirjoitelmaa ja nyt tässä lehdessä julkaistaan vielä yksi jäljelle jäänyt kirjoitus.

Härmälä

Jonathan Haavisto 9 D

Tytön askeleet portaita pitkin kaikuvat rappukäytävässä. Hänen Englannin lipun kuvajaisella varustettu miltei tyhjä laukkunsa hyppii lantiolla, kermanvalkean kesämekon helmat hulmuavat jaloissa, käsi karkaa nappaamaan mustan hatun lieristä kiinni, vetämään päähinettä parempaan asentoon. Sormet kiertyvät kevyesti ovenkahvan ympärille ja käsi jäykistyy työntämään ovea. Tyttö astuu ulos, havaitsee pihassa leikkiviä lapsia. Hänen pihapiirissään niitä tuntuu riittävän, vaikkei niitä olekaan kuin muutama. Ne vain tuntuvat olevan joka paikassa samaan aikaan, vilkkaat pikku pirulaiset.

Tyttö astelee pihatietä pitkin parkkipaikalle, jossa tutunolaiset miehet istuvat puupenkillä. Ne ölisevät jotain, kysyvät onko tyttö janoinen, pyytävät häntä kanssaan juomaan. Tyttö ei sano mitään, kävelee vain miesten ohitse. Hän ei koskaan ole erityisemmin pitänyt kotikaupunginosansa Härmälän suhteellisen suuresta humalaismäärästä. Ainakin hänen asuinalueellaan ryyppäneitä miehiä ja naisiakin on joka nurkalla, varsinkin näin kesäisin kun on tarpeeksi lämmintä kumota pulloja ulkona.

Pian tyttö huomaa olevansa kioskin kohdalla. Se on mukava paikka, ollut siinä niin kauan kuin tyttö muistaa, eli ainakin yksitoista vuotta jo. Siellä kaikki on kyllä aika kallista, mutta myyjät ovat mukavia ihmisiä ja tunnelma on lämmin. Lisäksi se on melkein joka päivä auki, jopa jouluaatona, joten jos jotain pientä (ryypyn,

valmisruokapakkauksen tai karkkipussin) sattuu tarvitsemaan, siihen paikkaan voi luottaa. Tyttö avaa oven ja astuu sisään yleensä niin kovin ahtaaseen tilaan. Juuri nyt paikalla ei tosin ole lainkaan asiakkaita, joten siinä mahtuu olemaan hyvin.

–"Yks Grandin vadelmamehujää, kiitos."

–"Se ois kaheksankymmentä senttiä."

Tyttö kaivaa rahan laukkunsa taskusta, laskee sen pöydälle, sanoo tyyppillisen kiitos hein ja poistuu paikalta. Hän päättää lähteä pienelle kävelyretkelle, nyt kun päiväkin on näin kaunis. Tyttö miettii hetken mahdollista suuntaa ja päättää sitten lähteä Nuolialantietä pitkin eteenpäin. Pian vastaan tulee hänen vanha koulunsa, mikä saa hänet hyvähtämään. Se oli hyvä paikka, ihmiset olivat vielä edes suhtkoht mukavia. Tyttö vastustaa kiusausta käväistä koulun pihassa (mitä järkeä siellä yksin olisi pyöriä) ja jatkaa matkaansa mehujäättä imeskellen.

Härmälä on oikeastaan aika mukava paikka asua, tyttö ajattelee kävellessään. Paljon omakotitaloja, ne näyttävät ihan hienoilta. Joskin tyttö itse asuu mieluummin kerrostalossa, vähän pienempi lukaali on enemmän hänen mieleensä. Mutta haaleilla väreillä maalattuja taloja on ihan mukava katsella kun kävelee ohi. Ja joidenkin pihassa kukkii omenapuita, ne ovat kovasti kauniita.

Tyttö ohittaa Vieterin humalaiskeskittymän, parturin ja kebabravintolan mennessään. Viimeisin paikoista on sellainen, jossa hän on pitempäänkin halunnut käydä. Ehkä tilaisuus joskus saapuisi, hän pohtii ja huomaa

kävelleensä jo K-marketin kohdalle. Hän ostaa viimeisillä rahoillaan tölkin limunaattia ja päättää mennä johonkin syrjäisempään paikkaan nauttimaan sen. Hän astelee tien yli, päiväkodin ohi kirkolle. Hän istuu kirkon portaille, kiertää oikean käsivartensa kaiteen ympärille ja sulkee silmänsä. Tyttö voisi mennä tapaamaan ystävänsä, joka asui näillä main, mutta ei hän tiennyt josko toisella olisi jotain menoa juuri nyt, eikä hän todellakaan uskaltanut mennä soittamaan ovikelloa. Jos avaamaan tulisivatkin ystävättären vanhemmat, se on pelottava ajatus.

Juotuaan limunaatinsa tyttö nousee pudistellen mekonhelmaansa. Hän miettii, minne menisi seuraavaksi. Ehkä kuitenkin kotiin, mutta eri reittiä. Hän kävelee kirkonmäkeä alaviistoon, portaat alas leikkipuistoon ja puiston halki tien yli metsänreunaan. Vähäjärvi on aika höpsö paikka, sellainen ei ihan metsä, muttei oikeastaan mikään muutakaan. Se on pyöreä ja siellä kulkee hyväkuntoinen tie kilometrin mittaisen ympyrän. Alueen keskiössä on likaista suota, jolla lokit pesivät. Sinne on rakennettu pitkospuitakin kävelijöille. Tyttö jättää suokävelyn tuonemmaksi ja lähtee tietä pitkin vasemmalle, hieman pitemmälle reitille. Hän astelee ohi puiden ja taas puiden, ja viimeinkin editse Pirkkahalliksi kutsutun maamerkin sekä puiston, johon tuodaan koiria leikkimään. Hän kävelee pientä polkua pitkin kotitalolle väistellen nokkosia, ja ajattelee, että tämä päivä on ollut oikeastaan aika mukava.

Ehkei Härmälä ole sittenkään pölpömpi paikka asua.

Härmälä-Seuran julkaisemat kirjat

Kirjan hinta 15€

Härmälä-Seura on julkaissut kolme eri paikallishistoriaan liittyvää kirjaa. Näitä kirjoja voit ostaa Härmälä-Seuran tilaisuuksissa ja kokouksissa. Lisäksi muissakin tilaisuuksissa, joissa Härmälä-Seura on mukana kirjoja on saatavilla. Lisäksi voit tiedustella kirjojen saatavuutta Hallituksen jäseniltä tai Aarno Ivendorffilta, puh. 03 265 3798.

Juhani Hildén: Huvilarannikko

Huvilarannikko on kertomus menneestä maailmasta, kokonaisuudesta kadonneesta kulttuurimuo-
dosta, ajasta jolloin kesäasunon autuudesta saattoi nauttia vain yhteiskunnan ylin kerros. Paikallisesti kuvaus kattaa Pyhäjärven eteläisen kais-
tan Vihilahden perukan ja Härmälänojan välillä, minne herrasväki alkoi 1800-luvun loppukymmenillä rakentaa ”vapaa-ajan suojiaan”. Rantaperkiön huvila-alue menetti merkitystään vuoden 1913 jälkeen kaupungin ostettua Hatanpään kartanon, johon Härmäläkin kuului.

Jaana Alajoki: Härmälä-Rantaperkiö, torpista lentokoneisiin

Torpista Lentokoneisiin -kirjassa raotetaan ovea Härmälän ja Rantaperkiön historiaan, kurkitaan talojen, torppien ja tehtaiden ovis-
ta, tähyilläään tivaalle nousevia lentokoneita ja muistellaan muutenkin menneitä; kun kessu kasvoi paikallisessa puutarhassa tai kun kaupungin ensimmäinen rollikka ajoi Hatanpään valtatieä kohti Härmälää. Tarinaa riittää...

Juhani Hildén: Taksvärkkipäivistä tietokoneaikaan

Sarankulman kaupunginosakirja. Taksvärkkipäivistä tietokoneaikaan on kertomus Sarankulman alueesta torppineen ja teollisen kehityksen kulusta Pärinkosken myllyistä nykymaailmaan. Monipuolinen teos.

HÄRMÄLÄ-SEURA TOIVOTTA AUKAILLE
JÄSENILLEN JA ALUEEN ASUKKAILLE

RAUHALLISTA JOULUA JA
HYVÄÄ UUTTA VUOTTA 2014

HÄRMÄLÄN JA RANTAPERKIÖN ALUEEN FACEBOOK-RYHMIÄ

HÄRMÄLÄN HISTORIA

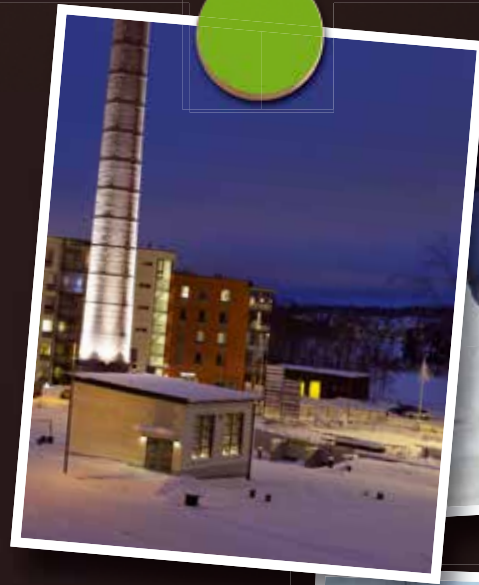
Ryhmä on perustettu härmäläisten omasta historiastaan käytävää keskustelua varten. **Erilaiset kertomukset Härmälästä ovat myös tervetulleita tähän ryhmään. Niitä ei ole koskaan liikaa tarjolla.**

Muita ryhmiä: RANTAPERKIÖ–HELMI VIHILAHDEN JA HÄRMÄLÄN VÄLISSÄ
Härmälä on HELMEE

Tervetuloa tapaamaan joulupukkia piipun juurelle Verstas rakennukseen su 15.12. klo 15-17

Samana päivänä avoimet ovet

As. Oy Tampereen Härmälänrannan Nallessa
klo 13-13.30 os. Lentovarikonkatu 8A, Lentovari-
konkatu 14B ja As. Oy Tampereen Härmälän-
rannan Tuiskussa klo 14-14.30 os. Vihurinkatu 5.

Hullaannu Härmälänrantaan ■ www.härmälänranta.fi

Tule löytämään upouusi muuttovalmis kotisi viihtyisässä Härmälänrannassa. Muuttaa voit vaikka heti ja pääset saman tien nauttimaan uuden kotisi lähiympäristön monista vapaa-ajan mahdollisuuksista upeissa järvimaisemissa.

Lisätietoja asuntomyynnistämme Verstaankatu 1, 33100 Tampere,
p. 0800 150 051 (maksuton), ma-pe klo 8-16, Härmälänrannan asuntomyyntipiste,
Viimankatu 1, 33900 Tampere, ma 9-16, ke 10-18, asuntomyynti.tampere@skanska.fi

Kodit tekee
SKANSKA